

Posudek oponenta bakalářské práce

Autor práce: **Tomáš Simandl**

Název práce: **Analýza nákladů a přínosů investic do vysokoškolského vzdělání**

Obsah práce

Téma bakalářské práce vychází ze stále aktuálních úvah o faktorech přímo ovlivňujících náklady a přínosy, které se vztahují k vysokoškolskému vzdělání. Vysokoškolské vzdělání je v současnosti stále více vnímáno jako dlouhodobě vysoce efektivní investice, předpoklad lepší konkurenceschopnosti na trhu práce, vyšší společenské prestiže a v neposlední řadě i vyšší mzdy.

Kvalita řešení a dosažených výsledků

V teoretické části předložené bakalářské práce chybí podrobnější výklad pojmů souvisejících se zpracovávaným tématem. Úvaha o nákladech na studium v kapitole 2.1.2 je povrchní a argumentace, proč např. do nákladů zařadit dopravu, ale nikoli ubytování na koleji, je spíše subjektivní. Podobně v kapitole 2.1.3 uváděná závislost nákladů na oboru studia by zasloužila preciznější rozbor, výběr oborů působí nahodile, zdůvodnění je poněkud nepřesvědčivé. Otázkám financování studia ze strany státu se autor nevěnuje a odůvodňuje to probíhajícími změnami ve financování českého vysokého školství, ty ale neupřesňuje. Podobně na str.27 lze nalézt závěr „Navzdory těmto extrémům je ale stupeň dosaženého vzdělání faktorem, který mzdu ovlivňuje nejvyšší měrou.“ s odkazem na údaje zveřejňované Českým statistickým úřadem. Není však zřejmé, jaké další faktory jsou brány v úvahu a porovnávány. Na str. 32 lze nalézt opět bez bližšího vysvětlení: „Stát rovněž vynakládá nemalé finance na investování do vzdělání jednotlivců.“

V praktické části jsou použita jednak data převzatá, jednak získaná sběrem prostřednictvím autorem vytvořeného dotazníku. Popis samotných dat a také způsob jejich zpracování je však značně nepřehledný.

Autor se zmiňuje o úpravách získaných dat a vyřazení některých údajů z dalšího zpracování. Není však zcela zřejmé, jak byli respondenti osloveni, proč se vůbec do sledovaného vzorku dostali respondenti starší 40 let, jejichž odpovědi autor, jak uvádí, vyřadil.

Diskuse a závěry nad výsledky získanými dotazníkovou akcí nejsou příliš přesvědčivé, výsledky jsou zkrácené nízkým počtem respondentů.

Jak autor uvádí, model ušlé příležitosti i způsob hodnocení investic vložených do vzdělání, poskytuje jen triviální pohled, který vychází z předpokladu okamžitého nástupu do zaměstnání po absolvování studia, a to na pozici odpovídající jak dosaženému vzdělání, tak i průměrné mzdě v daném oboru.

Nepřesný je předpoklad tříletého bakalářského studia a dvouletého navazujícího studia ve vztahu k oborům uvedeným v tab. 1.

Není uvažována žádná časová prodleva, např. z důvodu nezaměstnanosti, mateřské a rodičovské dovolené apod.

Autor pracuje s daty označovanými jako průměrná mzda. Otázkou ale je, zda a jak se liší tento údaj ve vztahu k odvětví (oboru) a ve vztahu k pozici do zaměstnání nastupujícího absolventa vysoké školy. Lze se domnívat, že autor porovnává „neporovnatelné“ údaje.

Formální úroveň

Po formální stránce vykazuje práce řadu nedostatků. Není dodržen jednotný styl pro číslování a název podkapitol. Na stránkách. 42, 46, 48, 49, 50 je v textu uveden nesprávně odkaz na vložené tabulky. V grafu na str. 26 v legendě chybí popis jedné datové řady. Text obsahuje i řadu gramatických chyb a překlepy.

Práce s literaturou

V odkazech na literaturu převládají elektronické zdroje a kvalifikační práce.

Splnění zadání

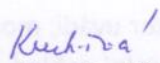
Je diskutabilní, zda bylo zadání bakalářské práce splněno ve stanoveném rozsahu. O problematice financování vysokoškolského vzdělání se autor vlastně ani nezmiňuje, v první kapitole se místo toho pokouší o pohled do historie vzdělávání a popis struktury současného vzdělávacího systému v ČR. Text je psán velmi neobratným slohem a působí spíše jako „vata“, kterou je práce doplněna, aby dosahovala požadovaného rozsahu textu.

Dotazy k práci

1. Na str 38 je uvedeno: „Po dokončení studia je hodnota průměrné mzdy pro dosažený stupeň vzdělání vynásobena koeficientem za obor.“ Jak je tento koeficient stanoven?
2. V ukázce aplikace na obr. 1 na str.36 jsou porovnávány dvě osoby z odlišného oboru. Jaký to má význam, když je zřejmé, že průměrné mzdy se v těchto oblastech různí? Navíc se autor v podkapitole 3.2.4 odvolává na tabulku průměrných mezd uvedenou na str.22, v ní ale obor Právo vůbec zařazen není.

Přes výše uvedené nedostatky navrhuji hodnocení známkou **dobře** a práci doporučuji k obhajobě.

V Plzni 29.5.2015

Ing. Jana Krutišová